

L'experiència de sentir-se estranger

Ser estranger no és només una condició jurídica o geogràfica. És també una experiència humana que gairebé, d'una manera o altra, tots hem viscut alguna vegada.

Ens podem sentir forasters cada vegada que entrem en un context del qual no coneixem els codis: un país nou, una nova feina, una escola, una residència, un grup social o fins i tot una família que no és la nostra. També ens podem sentir estrangers quan les noves generacions utilitzen llenguatges i referents que ens resulten incomprensibles, o quan descobrim que la societat a la qual crèiem pertànyer ha canviat en una direcció que ja no reconeixem. Tots sabem què significa sentir-se fora de lloc: una experiència comuna que ens pot ajudar a posar-nos en la pell de l'altre.

La història de la humanitat ha estat sempre una història de trobades entre cultures. Si, d'una banda, les migracions han generat conflictes i dificultats, de l'altra han afavorit l'intercanvi, l'enriquiment mutu i la transformació profunda de les societats. Per això, podem mirar el fenomen migratori no només com una emergència, sinó també com una oportunitat per renovar la família humana. És una invitació a sortir de les nostres seguretats per anar a l'encontre de l'altre.

El veritable repte és viure aquest canvi d'època amb una mirada capaç de descobrir les llavors d'esperança que les migracions duen en si mateixes, transformant l'acollida en un espai on construir fraternitat.

Podem començar amb petits gestos. Accions que poden semblar insignificants, però que, unides a les de moltes altres persones, formen una cadena silenciosa i real capaç de convertir-se en un «dic contra la barbàrie».

Així ho expressava Chiara Lubich en una de les seves darreres intervencions públiques, a Londres, el juny de 2004:

«[...] la nostra experiència ens diu que, per a qui avui es disposa a moure les muntanyes de l'odi i de la violència, la tasca és immensa. Però allò que és impossible per a milions de persones aïllades i dividides sembla que esdevé possible per a persones que han fet de l'amor mutu, de la comprensió recíproca i de la unitat el motiu essencial de la seva vida. [...]»

Quan vivim així, el diàleg pot esdevenir una veritable cultura de la trobada, en la qual la diversitat de cadascú deixa de ser una barrera i es converteix en un do per al bé comú.

LA IDEA DEL MES està elaborada pel "Centre per al diàleg amb persones de conviccions no religioses" del Moviment dels Focolars. És una iniciativa nascuda el 2014 a l'Uruguai per compartir amb amics no creients els valors de la Paraula de Vida que és la frase de l'Escriptura que els membres del Moviment s'esforcen per posar en pràctica a la seva vida quotidiana. Actualment LA IDEA DEL MES està traduïda a 12 idiomes i es distribueix a més de 25 països, amb adaptacions del text segons les diferents sensibilitats culturals.

www.dialogue4unity.focolare.org

Com a testimoni d'això, un rector suís explica les "llicons" que ha après vivint en un centre d'acollida per a persones migrants. D'una banda, la presa de consciència de fins a quin punt el racisme és latent en cadascun de nosaltres; de l'altra, l'extraordinària força transformadora que neix de l'encontre: *«Només un exemple: aquí, a Lucerna, va viure amb nosaltres durant tres anys un jove de Ruanda. No tenia documentació i, quan va arribar, estava molt afectat psicològicament. El primer temps no va ser fàcil. Però, a poc a poc, la seva personalitat original va tornar a resplendir i, amb ella, també la nostra comunitat plural va florir en una vida encara més bonica. Quant vam riure, celebrar, pregar i superar junts incerteses i grans reptes! Ens vam convertir en germans. Això es va fer especialment evident el dia de la partida, contra la seva voluntat, d'aquest germà nostre ruandès. Quatre policies van venir a buscar-lo a casa nostra per retornar-lo per força al seu país. Es van sorprendre molt de trobar-hi deu persones de diferents nacionalitats que havien vingut a acomiadar-lo i de veure un ambient serè en una situació tan difícil. (...) Han passat cinc anys i continua ben viu, d'un continent a l'altre, el profund vincle familiar que s'ha creat entre nosaltres»¹.*

¹ Migrazioni: sfide e opportunità" in: Ekklesia – n.26 (2025/1)